

โครงการคัดเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อรางวัลอาจารย์ต้นแบบด้านการสอน พ.ศ. ๒๕๖๖

หลักการและเหตุผล

สมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย ร่วมกับสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ได้เล็งเห็นความสำคัญของอาจารย์ซึ่งถือเป็นปุชนิยบุคคลที่สำคัญในการให้การศึกษาทั้งทางด้านวิชาการและด้านคุณธรรม จริยธรรม แก่นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา จึงจัด “โครงการรางวัลอาจารย์ต้นแบบด้านการสอน” เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของอาจารย์ซึ่งถือเป็นการยกย่อง สร้างขวัญและกำลังใจแก่อาจารย์ผู้อุทิศตนอย่างเต็มกำลังในการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพแก่สังคม โดยโครงการดังกล่าวดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๑

สมาคม ควอท กำหนดให้สถาบันเสนอชื่ออาจารย์ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเป็นต้นแบบด้านการสอน โดยผ่านการเห็นชอบจากมหาวิทยาลัย จำนวน ๑ ท่าน ทั้งนี้ เพื่อให้การคัดเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อรางวัลอาจารย์ต้นแบบด้านการสอน พ.ศ. ๒๕๖๖ ของมหาวิทยาลัยมหิดล ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยมหิดลจึงจัดโครงการคัดเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อรางวัลอาจารย์ต้นแบบด้านการสอน พ.ศ. ๒๕๖๖

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อให้อาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล ได้เตรียมความพร้อมในการเสนอผลงานและเอกสารหลักฐานตามที่สมาคม ควอท กำหนด
๒. เพื่อยกย่องและจรรงรักษา ไว้ซึ่งเกียรติคุณแห่งวิชาชีพครู รวมทั้งเป็นต้นแบบให้แก่อาจารย์และนักศึกษาในการปฏิบัติตาม
๓. เพื่อส่งเสริมให้อาจารย์และบุคลากรที่ปฏิบัติงานได้พัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และเป็นอาจารย์ต้นแบบให้แก่อาจารย์รุ่นหลังที่จะประกอบวิชาชีพต่อไป
๔. เพื่อเสริมสร้างขวัญ และกำลังใจของอาจารย์ ในการพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการ ทักษะการเรียนการสอนอันจะยังประโยชน์ต่อบัณฑิตให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต

คุณสมบัติอาจารย์ต้นแบบ (กำหนดโดยสมาคม ควอท)

๑. เป็นอาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ประจำเต็มเวลาในสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ยกเว้น ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่ง ต่อไปนี้ อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดีหรือตำแหน่งเทียบเท่า คณะกรรมการ ควอท และคณะกรรมการโครงการรางวัลอาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน พ.ศ. ๒๕๖๖ ณ วันที่เสนอชื่อ ซึ่งอธิการบดีเป็นผู้ลงนามเสนอชื่อ
๒. เป็นผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาที่เสนอชื่อ ตั้งแต่ ๕ ปีขึ้นไป ณ วันที่เสนอ และมีผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับในแวดวงวิชาการ หรือหน่วยงานต่าง ๆ

๓. เป็นผู้ที่ไม่เคยได้รับรางวัลอาจารย์ต้นแบบด้านการสอน ที่จัดโดยสมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (คพอท) มาก่อน

๔. เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาวิชาและวิธีสอน สามารถจัดการเรียนรู้ บูรณาการกับศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เป็นที่ปรึกษาหรือวิทยากรด้านการสอน มีผลงานด้านการเรียนการสอนเป็นที่ยอมรับและมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาองค์ความรู้และการจัดการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก

ส่วนงานของผู้ได้รับการเสนอชื่อในนามมหาวิทยาลัยมหิดล เป็นผู้ให้ข้อมูลการดำเนินงานของส่วนงานร่วมกับกองบริหารการศึกษา ในหัวข้อดังต่อไปนี้

๑. นโยบายส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาอาจารย์ ด้านการสอน
๒. อาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน ที่มีศักยภาพส่งเสริม พัฒนาอาจารย์รุ่นใหม่ พร้อมยกตัวอย่างประกอบ
๓. การส่งเสริมการค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
๔. การจัดโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งเสริมการพัฒนาอาจารย์ด้านการสอนอย่างต่อเนื่อง
๕. การส่งเสริม สร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เพื่อประโยชน์ของสถาบัน และส่วนรวม

รางวัล

สมาคม คพอท มอบรางวัลดังนี้

๑. มอบโล่ประกาศเกียรติคุณแก่สถาบันอุดมศึกษา ที่ส่งเสริมการพัฒนาอาจารย์ต้นแบบด้านการสอน จำนวน ๑๐ รางวัล
๒. ใบประกาศเกียรติคุณแก่อาจารย์ต้นแบบด้านการสอน ในสังกัดสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๑๐ รางวัล

การดำเนินงาน

๑. กองบริหารการศึกษาประชาสัมพันธ์โครงการคัดเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อรางวัลอาจารย์ต้นแบบด้านการสอน พ.ศ. ๒๕๖๖ ไปยังส่วนงานต่าง ๆ
๒. ส่วนงานดำเนินการพิจารณาเสนอชื่ออาจารย์ที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ที่สมาคม คพอท กำหนด รายละเอียดเป็นไปตามหัวข้อ “เกณฑ์การคัดเลือก”
๓. กองบริหารการศึกษาปิดรับผลงานวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
๔. กองบริหารการศึกษา พิจารณาผลงาน และประกาศผลผู้ได้รับการเสนอชื่อในนามมหาวิทยาลัยมหิดลภายในวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ผ่านทางเว็บไซต์กองบริหารการศึกษา ผ่านลิงก์ <https://op.mahidol.ac.th/ea/>

หมายเหตุ ๑. รายละเอียดการดำเนินงานโครงการอาจารย์ต้นแบบด้านการสอน โดยสมาคม ควอท สามารถเข้าถึงได้ผ่านลิงก์ <http://www.thailandpod.org/professor.html> หรือ Scan QR code ด้านล่างนี้

Thailandpod

๒. กองบริหารการศึกษา อาจเปลี่ยนแปลงการดำเนินงาน โดยเป็นไปตามที่สมาคม ควอท กำหนด

เกณฑ์การคัดเลือก

สมาคม ควอท กำหนดกรอบในการพิจารณาให้รางวัลตามแนวทางส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ใน สถาบันอุดมศึกษา ของ สป.อว (รายละเอียดเป็นไปตามเอกสารแนบ) ผู้สมัครควรมีคุณสมบัติเชิงคุณภาพที่สะท้อนถึงความสามารถในการจัดการเรียนการสอนครอบคลุมอย่างน้อยในประเด็นหลัก ดังนี้

๑. เชื่อมโยงความรู้ในศาสตร์ของตนกับศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องได้
๒. จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลายเหมาะสมกับผลการเรียนรู้และกลุ่มผู้เรียน รวมถึงจัดบรรยากาศที่ส่งเสริม การเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียน
๓. วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำผลประเมินมาใช้ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้
๔. กำกับติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีการนำผลการวิจัยในชั้นเรียน มาพัฒนาการจัดการเรียนรู้
๕. ชี้แนะ และถ่ายทอดศาสตร์การสอนและการเรียนรู้ให้แก่เพื่อนอาจารย์ในศาสตร์ และ เป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์ในระดับองค์กร ในด้านการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
๖. พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์ขององค์กร

การส่งผลงานประกอบการพิจารณา

แนวทางการส่งผลงานประกอบการพิจารณา มีดังนี้

๑. แบบฟอร์มประวัติและผลงานซึ่งประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้
 - ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป
 - ตอนที่ ๒ ผลงานที่สอดคล้องกับองค์ประกอบและมิติตามแนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ของ สป.อว. โดยให้อาจารย์อธิบายการดำเนินการปฏิบัติ พร้อมยกตัวอย่างประกอบ
 - ตอนที่ ๓ ผลงานการพัฒนานักศึกษา หรือสร้างการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา ให้ประสบความสำเร็จ จากการจัดการเรียนการสอน มีหลักฐานประกอบ

สำหรับการลงนามในแบบฟอร์มประวัติและผลงาน ให้ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อลงนาม โดยไม่ต้องระบุวันเดือนปี และส่งฉบับจริงมายังกองบริหารการศึกษา เพื่อใช้ในการดำเนินงานต่อไป

ทั้งนี้ อาจารย์ที่สนใจเสนอผลงานสามารถแนบเอกสารเพื่อขอรับการพิจารณาดังนี้

- แบบฟอร์มประวัติ และผลงานของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ
- ผลงานการสร้างองค์ความรู้ใหม่
- ผลงานการเป็นที่ปรึกษา/วิทยากรด้านการสอน
- ผลงาน/ภาพการจัดบรรยากาศการเรียนรู้
- ผลงานการมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์
- ผลงานความสำเร็จในการพัฒนานักศึกษา
- คลิป VDO ความยาวไม่เกิน ๕ นาที ที่แสดงถึงผลงานการพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีความภาคภูมิใจ

ที่ทำให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน และการพัฒนา เพื่อนอาจารย์

- เอกสารประกอบอื่น ๆ

ผู้ที่เสนอผลงานต้องระบุในแบบเสนอชื่ออาจารย์ ว่า มีเอกสารแนบเพื่อขอรับการพิจารณา

ข้อใดบ้าง

สำหรับการลงนามโดยอธิการบดีและการระบุวันเดือนปี กองบริหารการศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบ

รายละเอียดแบบฟอร์ม สามารถดาวน์โหลดได้ที่ <https://tinyurl.com/MUthaipod2023p> หรือ Scan QR Code ด้านล่างนี้

MUthaipod2023p

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

งานพัฒนาการศึกษา กองบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล โทรศัพท์ ๐-๒๘๔๙-๔๕๘๙

ข้อมูล ณ วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

แบบเสนอชื่ออาจารย์

“โครงการรางวัลอาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน พ.ศ. ๒๕๖๖”

มหาวิทยาลัย/สถาบัน.....

ขอเสนอชื่อ (ชื่อ – สกุล)..... เพื่อรับการพิจารณารางวัลอาจารย์

ต้นแบบ ด้านการสอน พ.ศ. ๒๕๖๖

เพศ [] ชาย [] หญิง

ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี).....

ตำแหน่งทางการบริหาร (ถ้ามี).....

สาขาวิชา.....

โทรศัพท์มือถือ..... โทรสาร.....

E-mail.....

เอกสารแนบเพื่อขอรับการพิจารณา

- แบบฟอร์มประวัติ และผลงานของผู้ได้รับการเสนอชื่อ
- ผลงานการสร้างองค์ความรู้ใหม่
- ผลงานการเป็นที่ปรึกษา/วิทยากรด้านการสอน
- ผลงาน/ภาพการจัดบรรยากาศการเรียนรู้
- ผลงานการมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์
- ผลงานความสำเร็จในการพัฒนานักศึกษา
- คลิป VDO ความยาวไม่เกิน ๕ นาที ที่แสดงถึงผลงานการพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีความภาคภูมิใจที่ทำให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน และการพัฒนาเพื่อนอาจารย์
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

*** กรุณาส่งใบสมัคร “โครงการรางวัลอาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน พ.ศ. ๒๕๖๖” มายัง

กองบริหารการศึกษา สำนักงานอธิการบดี

ชั้น ๔ ศูนย์การเรียนรู้มหิดล มหาวิทยาลัยมหิดล

โทรศัพท์ ๐๒-๘๕๔๙-๔๕๘๙ ภายในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

*** คลิป VDO สามารถส่งได้โดย ส่งลิงก์/ส่งคิวอาร์โค้ด/ส่งมาที่ E-mail: chanittha.khu@mahidol.ac.th

*** เอกสารแนบเพื่อขอรับการพิจารณาทุกฉบับ ขอให้ส่งในรูปแบบเอกสารและไฟล์ที่อิเล็กทรอนิกส์

โดยไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ สามารถส่งได้โดยส่งลิงก์/ส่งคิวอาร์โค้ด/ส่งมาที่ E-mail: chanittha.khu@mahidol.ac.th

หมายเหตุ เอกสารฉบับนี้ใช้สำหรับการดำเนินงานภายในมหาวิทยาลัยมหิดลเท่านั้น

แบบฟอร์มประวัติและผลงานของอาจารย์ผู้ได้รับเสนอชื่อ
 “โครงการรางวัลอาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน พ.ศ. ๒๕๖๖”

รูปถ่าย ๑.๕ นิ้ว

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑) ประวัติส่วนตัว

๑. ชื่อ..... นามสกุล.....
๒. ตำแหน่ง..... คณะ.....
 สถาบัน.....
๓. วัน/เดือน/ปี เกิด..... อายุ..... ปี
๔. ที่อยู่ปัจจุบัน.....
- ๕ เบอร์โทรศัพท์ (บ้าน)..... โทรสาร.....
 เบอร์โทรศัพท์มือถือ..... E-mail.....
๖. อายุงาน..... ปี (ในสถาบันที่ยื่นขอรับรางวัล จนถึง วันที่เสนอชื่อ)

๒) ประวัติการศึกษา (เรียงจากสูงสุด)

๑. สถาบัน..... ปีที่จบการศึกษา.....
 วุฒิที่ได้รับ..... สาขาวิชา.....
๒. สถาบัน..... ปีที่จบการศึกษา.....
 วุฒิที่ได้รับ..... สาขาวิชา.....
๓. สถาบัน..... ปีที่จบการศึกษา.....
 วุฒิที่ได้รับ..... สาขาวิชา.....

๓) ประวัติการทำงาน

- ๓.๑ ประสบการณ์ทางด้านงานบริหาร (ตั้งแต่อดีต – ปัจจุบัน)

วัน เดือน ปี	ตำแหน่งบริหาร	หมายเหตุ

๓.๒ ประวัติการศึกษาดูงาน (ตั้งแต่อดีต - ปัจจุบัน)

วัน เดือน ปี	การศึกษาดูงาน	หมายเหตุ

๓. ประสบการณ์ในการสอนระดับอุดมศึกษา..... ปี

๔) ผลงานด้านการสอน (๕ ปีย้อนหลัง) *

วิชา	ระดับปริญญาตรี	ระดับบัณฑิตศึกษา	หมายเหตุ

* หากมีข้อมูลมากให้จัดพิมพ์เป็นเอกสารแนบ

๕) ผลงานทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน (๕ ปี) ย้อนหลัง *

ผลงานทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	ปี พ.ศ.

* หากมีข้อมูลมากให้จัดพิมพ์เป็นเอกสารแนบ

ตอนที่ ๒ ผลงานที่สอดคล้องกับองค์ประกอบและมิติตามแนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอน
ของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ของ สป.อว.

คำชี้แจง ให้ท่านอธิบายการดำเนินการปฏิบัติ พร้อมยกตัวอย่างประกอบ

องค์ประกอบที่ ๑ องค์ความรู้ (Knowledge)

๑.๑ ความรู้ในศาสตร์สาขาวิชา

ผลการเชื่อมโยงความรู้ในศาสตร์ของตนกับศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง และทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง

.....

.....

.....

.....

.....

๑.๒ ความรู้ในศาสตร์การสอนและการเรียนรู้

ผลการพัฒนาศาสตร์การสอนและการจัดการเรียนรู้ การถ่ายทอดเกี่ยวกับศาสตร์การสอน วิธีการวัดและ
ประเมินผล แก่เพื่อนอาจารย์ ภายในหรือภายนอกสถาบัน

.....

.....

.....

.....

.....

องค์ประกอบที่ ๒ สมรรถนะ (Competencies)

๒.๑ ออกแบบและวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลงานการเป็นที่ปรึกษา/วิทยากรที่มีส่วนชี้แนะ ถ่ายทอดเกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้ให้แก่อาจารย์ ภายใน
หรือภายนอกสถาบัน

.....

.....

๒.๒ ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 ผลการกำกับดูแล ติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ การใช้นวัตกรรมการสอนและการวิจัยมา
 พัฒนาการจัดการเรียนรู้

๒.๓ เสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน
 ผลการริเริ่ม เปลี่ยนแปลงและการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน

๒.๔ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน พร้อมทั้งสามารถให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์
 ผลการประเมินวิธีการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน หรือออกแบบการวัดและประเมินผล
 ระดับหลักสูตร

องค์ประกอบที่ ๓ ค่านิยม (Values)

๓.๑ คุณค่าในการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
 ผลการพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันและส่วนรวม

๓.๒ ดำรงไว้ซึ่งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอาจารย์

ผลการปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และชี้แนะเพื่อน
อาจารย์

.....
.....
.....
.....

ตอนที่ ๓ ผลงานการพัฒนานักศึกษา หรือสร้างการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาให้ประสบความสำเร็จ
จากการจัดการเรียนการสอน มีหลักฐานประกอบ

.....
.....
.....
.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ.....

(.....)

วันที่..... เดือน.....พ.ศ.

ผู้เสนอชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....อธิการบดี.....

วันที่..... เดือน.....พ.ศ.

หมายเหตุ : คณะกรรมการขอสงวนสิทธิ์การพิจารณาปรับแผนการดำเนินงานตามความเหมาะสม

แนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอน
ของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา

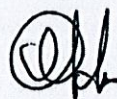
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

คำนำ

แนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา เป็นการดำเนินการในช่วงที่สถาบันอุดมศึกษาทั่วโลกกำลังให้ความสนใจการพัฒนาอาจารย์ให้เป็นผู้มีอาชีพทั้งด้านการวิจัย การพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการพลิกบทบาทของคณาจารย์ให้มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) ให้มีความสามารถในการเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต สามารถแข่งขันในระดับภูมิภาคอาเซียนและในระดับสากล และเพื่อการพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืน

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำแนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาบนพื้นฐานของการยกระดับคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตโดยใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเป็นเครื่องมือ การพัฒนาและการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 การปฏิรูปการศึกษาตามนโยบายของรัฐบาล และกรอบการพัฒนาอาจารย์มืออาชีพของต่างประเทศ โดยได้ให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้บริหารและคณาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งในการเข้าร่วมประชุมหรือและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคณาจารย์ทางการเรียนการสอนเป็นระยะๆ ซึ่งจะสามารถทำให้เห็นพัฒนาการของอาจารย์ได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษานำไปใช้เป็นหลักคิดในการพัฒนารายละเอียดที่จะส่งเสริมคุณภาพของคณาจารย์ตามความต้องการของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาฉบับนี้ จะเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการส่งเสริมนโยบายการจัดการศึกษาของชาติไปสู่การปฏิบัติได้ด้วยอาจารย์ที่มีความเป็นมืออาชีพทางการเรียนการสอน ซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพแล้ว ยังจะเป็นรางวัลแห่งความภาคภูมิใจของสถาบันอุดมศึกษาที่มีคณาจารย์มีคุณภาพ สามารถเทียบเคียงได้กับอาจารย์มืออาชีพของสถาบันอุดมศึกษาของต่างประเทศในยุคศตวรรษที่ 21 ด้วย

(นายสุภัทร จำปาทอง)

เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

แนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาสำเร็จได้ด้วย ความอนุเคราะห์ของท่านรองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (รองศาสตราจารย์บัณฑิต ทิพากร) ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา และเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะและประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา โดยมีรายชื่อดังต่อไปนี้

1. รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (รองศาสตราจารย์บัณฑิต ทิพากร)	อนุกรรมการและที่ปรึกษา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ม.ร.ว.กัลยา ติงศภักดิ์	ประธานอนุกรรมการ
3. รองศาสตราจารย์จุฑามาส ศตสุข	รองประธานอนุกรรมการ
4. ศาสตราจารย์ปานสิริ พันธุ์สุวรรณ	อนุกรรมการ
5. รองศาสตราจารย์สมบูรณ์วัลย์ สัตยารักษ์วิทย์	อนุกรรมการ
6. รองศาสตราจารย์อานุภาพ เลชะกุล	อนุกรรมการ
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรัช เลิศไพฑูรย์พันธ์	อนุกรรมการ
8. อาจารย์ชเนนทร์ มั่นคง	อนุกรรมการ
9. อาจารย์กลางใจ สิทธิถาวร	อนุกรรมการ
10. ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา (นางสาวนุชนภา รื่นอบเชย)	อนุกรรมการ
11. เจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา	อนุกรรมการและเลขานุการ
12. เจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา	ผู้ช่วยเลขานุการ
13. เจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา	ผู้ช่วยเลขานุการ

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาขอขอบคุณแหล่งข้อมูลประกอบการจัดทำแนวทางฯ ได้แก่ UK Professional Standard Framework ของสหราชอาณาจักร Australian Professional Standard for Teachers ของประเทศออสเตรเลีย KMUTT Professional Standards Framework for teaching and supporting learning ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี PSU Teaching Professional Standards Framework ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และสรุปผลการเสนอแนะข้อคิดเห็นจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ 4 ภาค ในโครงการ “TQF and the Development of Professional Standards Framework” ในระหว่างวันที่ 28 เมษายน – 22 พฤษภาคม 2558

บทนำ

การส่งเสริมให้อาจารย์มีคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนเกิดขึ้นมานานแล้วในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสหภาพยุโรป ซึ่งเป็นที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของโลกเป็นจำนวนมาก ในการจัดทำแนวทางการส่งเสริมฯ นี้ จึงศึกษาจากประสบการณ์การนำไปใช้ของสหราชอาณาจักร และของประเทศออสเตรเลีย ตลอดจนจากสถาบันอุดมศึกษาของไทยบางแห่งที่ได้มีการริเริ่มนำไปจัดทำเป็นแนวทางการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ของตนเอง การจัดทำแนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจึงเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาอุดมศึกษาของไทยที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) และแนวคิดการศึกษาไทย 4.0 (Education 4.0) ประกอบกับปัจจุบันในสถาบันอุดมศึกษามีอาจารย์รุ่นใหม่เป็นจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีเทคนิค แนวทาง และวิธีการในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม เป็นอาจารย์มืออาชีพที่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ ตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอาจารย์ได้อย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ แนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษานี้ เป็นเพียงการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษานำไปเป็นแนวทางหรือแบบอย่างในการพัฒนาอาจารย์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับปรัชญา วัตถุประสงค์ และบริบทของแต่ละสถาบันต่อไป

การดำเนินการ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นมาตรฐานผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของผู้เรียน และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานที่เทียบเคียงกันได้ทั้งในระดับชาติและระดับสากล

เพื่อให้เกิดแนวทางการบริหารจัดการที่มุ่งเป้าหมายไปสู่มาตรฐานผลการเรียนรู้ดังกล่าว และนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติจึงได้กำหนดองค์ประกอบและสิ่ง ที่ควรคำนึงถึงในการจัดการศึกษา รวมทั้งปัจจัยสู่ความสำเร็จที่เกี่ยวข้อง อาทิ การออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของอาจารย์ เป็นต้น ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ดำเนินการโครงการต่างๆ เพื่อส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาในการดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติดังกล่าว ทั้งในส่วนของการดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเอง และการดำเนินโครงการความร่วมมือกับต่างประเทศ

ในปี พ.ศ. 2558 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ดำเนินโครงการความร่วมมือกับสหภาพยุโรป (EU) ในโครงการ “TQF and the Development of Professional Standards Framework” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเป็นมืออาชีพของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ทั้งในด้านศาสตร์ในสาขา ด้านการออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และทัศนคติที่ต้งามในความเป็นอาจารย์มืออาชีพ โดยสหภาพยุโรปได้มอบหมายให้ Mr. Gerard Madill ผู้เชี่ยวชาญจากสหราชอาณาจักรเข้าร่วมในโครงการดังกล่าว และได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้แก่สถาบันอุดมศึกษาใน 4 ภูมิภาค มีผู้บริหารและคณาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศเข้าร่วมประชุมรวมประมาณ 800 คน ที่ประชุมได้ศึกษาประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญจากสหภาพยุโรป เรื่องกรอบมาตรฐานอาจารย์มืออาชีพของสหราชอาณาจักร (United Kingdom Professional Standards Framework; UKPSF) และได้ร่วมกันแสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อหาข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับกรอบการพัฒนาอาจารย์มืออาชีพในบริบทของอุดมศึกษาไทย

จากการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ดังกล่าว มีข้อเสนอแนะให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจัดทำกรอบมาตรฐานอาจารย์มืออาชีพที่เป็นกรอบกลางเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาที่สนใจได้มีแนวทางในการพัฒนากรอบมาตรฐานอาจารย์มืออาชีพตามบริบทของตนเองด้วยความสมัครใจ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงได้จัดทำ (ร่าง) กรอบมาตรฐานอาจารย์มืออาชีพของไทย เสนอคณะกรรมการส่งเสริมและติดตามการดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ 5/2559 เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2559 ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการ โดยให้ชื่อว่ากรอบมาตรฐานอาจารย์ด้านการจัดการเรียนการสอน และเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อนำข้อมูลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการมาขยายผลและจัดทำเป็นแนวทางอย่างเป็นทางการ

คณะกรรมการด้านมาตรฐานการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2560 ได้พิจารณาแล้ว มีมติให้ความเห็นชอบโดยมีข้อสังเกตว่าการกำหนดเป็นกรอบมาตรฐานอาจารย์ด้านการจัดการเรียนการสอนจะเป็นการจัดทำมาตรฐานที่มากำกับการทำงาน หรือเป็นหลักเกณฑ์ที่มีลักษณะเฉพาะมากเกินไป

การพิจารณาสมรรถนะของอาจารย์ควรพิจารณาในภาพรวม เป็นการส่งเสริมและสนับสนุน และควรเป็นเพียงแนวทางการส่งเสริมให้อาจารย์มีสมรรถนะและประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน การทำหน้าที่อาจารย์มีอาชีพที่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และเทคนิคการจัดการเรียนการสอน ในรูปแบบต่าง ๆ มากกว่าจะต้องกำหนดเป็นมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ฯ จึงเห็นควรให้มีการปรับเปลี่ยนชื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะและประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

คณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560 มีมติให้ความเห็นชอบการจัดทำแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะและประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะและประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการจัดทำแนวทางฯ ต่อไป

กรอบแนวคิดในการจัดทำแนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

แนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ได้ดำเนินการ โดยการศึกษาแนวคิดของ UK Professional Standard Framework (UKPSF) ของสหราชอาณาจักร และ Australian Professional Standard for Teachers ของประเทศออสเตรเลีย ตลอดจนการศึกษาจากประสบการณ์การพัฒนา อาจารย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีตามแนวคิด ของ UKPSF และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งพัฒนาตามแนวคิดของ Australian Professional Standard for Teachers

UKPSF กำหนดมาตรฐานอาจารย์มืออาชีพไว้ 3 ด้าน คือ Areas Activity, Knowledge และ Professional Value และมีระดับของมาตรฐานอาจารย์ 4 ระดับ คือ Associate Fellow, Fellow, Senior Fellow และ Principal Fellow ซึ่งสอดคล้องและมีแนวความคิดใกล้เคียงกับ Australian Professional Standard for Teachers ที่กำหนดมาตรฐานอาจารย์มืออาชีพไว้ 3 ด้าน คือ Professional Knowledge, Professional Practice และ Profession Engagement โดยมีระดับมาตรฐานอาจารย์ 4 ระดับ คือ Graduate, Proficient, Highly Accomplished และ Lead

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ได้จัดทำ KMUTT Professional Standards Framework for teaching and supporting learning เพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาอาจารย์โดยศึกษาจาก แนวความคิดของ UKPSF ซึ่งกำหนดให้มีมาตรฐานอาจารย์มืออาชีพ 3 ด้าน คือ Core Knowledge, Areas of Activity, และ Professional Values และมีระดับของมาตรฐานอาจารย์ 4 ระดับ คือ Beginner, Competent, Proficient และ Mastery สำหรับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้จัดทำ PSU Teaching Professional Standards Framework โดยศึกษาจากแนวความคิดของ Australian Professional Standard for Teachers โดยกำหนดให้มี มาตรฐานอาจารย์มืออาชีพ 3 ด้าน คือ Professional Knowledge, Professional Practices , และ Professional Values และมีระดับของมาตรฐานอาจารย์ 4 ระดับ คือ Fellow Teacher (ดร.นจารย์), Professional Teacher (วิชาจารย์), Scholarly Teacher (สามัตถิยา-จารย์) และ Masterly Teacher (สิกษาจารย์)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ศึกษาแนวคิดจากของสหราชอาณาจักร และของประเทศ ออสเตรเลีย รวมทั้งประสบการณ์การริเริ่มนำไปใช้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นำไปสู่การจัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “TQF and the Development of Professional Standards Framework” ในระหว่างวันที่ 28 เมษายน – 22 พฤษภาคม 2558 โดยความร่วมมือกับสหภาพ ยุโรปในการส่งผู้เชี่ยวชาญมาเข้าร่วมโครงการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจและระดมความคิดเห็นเพื่อพัฒนา เป็นกรอบในการพัฒนาอาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาไทยตามแนวทางดังกล่าวข้างต้น ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ 4 ภาค ที่ประชุมได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างกว้างขวาง และได้ข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนา อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญส่วนหนึ่งในการจัดทำแนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียน การสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา โดยกำหนดให้มี 3 องค์ประกอบคือ ด้านองค์ความรู้ (Knowledge) ด้านสมรรถนะ (Competencies) และด้านค่านิยม (Values) และมีระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ 4 ระดับ คือ ระดับที่ 1 ระดับที่ 2 ระดับที่ 3 และระดับที่ 4 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสากลดังกล่าวข้างต้น และจะสามารถ นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาต่อไป

แนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

แนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะและประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 องค์ความรู้ (Knowledge) ประกอบด้วย 2 มิติ คือ

- 1.1 ความรู้ในศาสตร์สาขาวิชา
- 1.2 ความรู้ในศาสตร์การสอนและการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 2 สมรรถนะ (Competencies) ประกอบด้วย 4 มิติ คือ

- 2.1 ออกแบบและวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.2 ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.3 เสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 2.4 วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน พร้อมทั้งสามารถให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์

องค์ประกอบที่ 3 ค่านิยม (Values) ประกอบด้วย 2 มิติ คือ

- 3.1 คุณค่าในการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- 3.2 อารมณ์เชิงจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอาจารย์

คุณภาพการจัดการเรียนการสอนในแต่ละองค์ประกอบข้างต้น กำหนดให้มีระดับของคุณภาพของแต่ละองค์ประกอบ จำนวน 4 ระดับ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของอาจารย์ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยใน 4 ระดับมีดังนี้

ระดับที่ 1

เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ของตนและประยุกต์ใช้ได้ มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์การเรียนรู้เบื้องต้น สามารถออกแบบกิจกรรม จัดบรรยากาศ ใช้ทรัพยากรและสื่อการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงผู้เรียนและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ สามารถวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนนำผลประเมินมาใช้ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เปิดใจรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์ขององค์กร

ระดับที่ 2

เป็นผู้มีคุณภาพการจัดการเรียนการสอนระดับที่ 1 ที่มีความรู้ลึกในศาสตร์ของตน และติดตามความก้าวหน้าของความรู้ในศาสตร์อย่างสม่ำเสมอ มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์การเรียนรู้ สามารถจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน กำกับดูแลและติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ให้คำปรึกษาชี้แนะแก่เพื่อนอาจารย์ในศาสตร์ได้ และส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์ภายในองค์กร

ระดับที่ 3

เป็นผู้มีคุณภาพการจัดการเรียนการสอนระดับที่ 2 ที่เชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน ศาสตร์การเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ข้ามศาสตร์ นำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เป็นพี่เลี้ยงและผู้ชี้แนะในระดับองค์กรด้านการจัดการเรียนรู้ และนโยบายด้านจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์

ระดับที่ 4

เป็นผู้มีคุณภาพการจัดการเรียนการสอนระดับที่ 3 ที่เป็นผู้นำในศาสตร์ของตน ศาสตร์การเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ข้ามศาสตร์ เป็นที่ยอมรับทั้งภายในและภายนอกองค์กร มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ในการพัฒนาองค์ความรู้ และการจัดการเรียนรู้ในระดับชาติ และนานาชาติ เป็นผู้นำเชิงนโยบายด้านจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์

ตารางแสดงความสัมพันธ์ของระดับสมรรถนะและประสิทธิภาพของแต่ละองค์ประกอบ

	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4
1. องค์ความรู้ (Knowledge)				
1.1 องค์ความรู้ในศาสตร์สาขาวิชาของตน	<ul style="list-style-type: none"> อธิบายแนวคิด และหลักการสำคัญของเนื้อหา/เรื่อง/วิชาที่สอน พร้อมทั้งการประยุกต์ใช้ จัดลำดับและเชื่อมโยงหัวข้อที่สอนได้อย่างเป็นระบบ 	<ul style="list-style-type: none"> มีความรู้ความสามารถระดับ 1 ติดตามองค์ความรู้ที่ทันสมัย วิเคราะห์และนำมาใช้อย่างเหมาะสม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เพื่อนอาจารย์ได้ 	<ul style="list-style-type: none"> มีความรู้ความสามารถระดับ 2 ประเมินแนวคิด หลักการ สำคัญในศาสตร์ที่สอน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ บูรณาการความรู้ของศาสตร์ที่สอนกับศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> มีความรู้ความสามารถระดับ 3 สร้างองค์ความรู้ใหม่ คาดการณ์หรือประเมินทิศทางความก้าวหน้าของศาสตร์
1.2 ความรู้ในศาสตร์การสอนและการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> อธิบายจิตวิทยาการเรียนรู้ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ได้ ระบุวิธีการจัดการเรียนรู้แบบต่างๆ เลือกวิธีวัดและประเมินผลเบื้องต้น ที่สอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> มีความรู้ความสามารถระดับ 1 วิเคราะห์ภูมิหลังและศักยภาพของผู้เรียนเพื่อนำไปออกแบบกระบวนการเรียนรู้ เลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผลการเรียนรู้ และกลุ่มผู้เรียน ให้คำปรึกษา ชี้แนะ และถ่ายทอดศาสตร์การสอน และการเรียนรู้ให้แก่เพื่อนอาจารย์ได้ 	<ul style="list-style-type: none"> มีความรู้ความสามารถระดับ 2 ประเมินวิธีการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล บูรณาการการจัดการเรียน การสอนระหว่างวิชา/ศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> มีความรู้ความสามารถระดับ 3 สร้างความรู้/ นวัตกรรม ในศาสตร์การสอน และการจัดการการเรียนรู้ หรือให้คำปรึกษา ชี้แนะ และถ่ายทอดศาสตร์การสอนและการเรียนรู้ให้กับอาจารย์ ภายนอกองค์กรได้

	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4
2. สมรรถนะ (Competencies)				
2.1 ออกแบบและวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	<ul style="list-style-type: none"> ออกแบบกิจกรรม และใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ ประสานงานกับผู้สอนร่วมในรายวิชาอย่างมีประสิทธิภาพ และทบทวนเนื้อหาที่สอนร่วมกัน นำผลการประเมินโดยผู้เรียนมาใช้ในการพัฒนาการออกแบบการเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> มีสมรรถนะระดับ 1 พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการพัฒนาการออกแบบการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนอาจารย์ในสาขาวิชา 	<ul style="list-style-type: none"> มีสมรรถนะระดับ 2 มีส่วนร่วมในการพัฒนาการออกแบบการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนอาจารย์ในสาขาวิชา หรือ เป็นวิทยากรในด้านการออกแบบกิจกรรมและเทคโนโลยีการเรียนรู้ในต่างสาขาวิชา สถาบันอื่นนำรูปแบบการเรียนรู้ที่ได้พัฒนามาขึ้นไปใช้ 	<ul style="list-style-type: none"> มีสมรรถนะระดับ 3 เป็นผู้นำการออกแบบการเรียนรู้ในต่างศาสตร์ เป็นวิทยากรในด้านการออกแบบกิจกรรมและเทคโนโลยีการเรียนรู้ในต่างศาสตร์
2.2 ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	<ul style="list-style-type: none"> จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาและระดับของผู้เรียน ประสานงานการจัดรูปแบบการเรียนรู้กับผู้สอนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ พิจารณานำผลการประเมินจากเพื่อนอาจารย์มาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ใช้ทรัพยากรและสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> มีสมรรถนะระดับ 1 กำกับดูแลและติดตามผล การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ใช้นวัตกรรมหรือความคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> มีสมรรถนะระดับ 2 นำผลงานการวิจัยในชั้นเรียน มาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> มีสมรรถนะระดับ 3 เป็นผู้สร้างนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ในระดับชาติ หรือนานาชาติ ผลักดันให้เกิดนโยบายหรือกลยุทธ์ระดับองค์กรที่ส่งเสริม และสนับสนุนให้เกิดการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4
2.3 เสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และสนับสนุนผู้เรียน	<ul style="list-style-type: none"> จัดบรรยากาศการเรียนรู้ โดยมีส่วนร่วมจากผู้เรียน ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ในการพัฒนาทักษะชีวิต และการเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> มีสมรรถนะระดับ 1 จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน วินิจฉัยปัญหาของผู้เรียน และช่วยเหลือได้อย่าง เหมาะสมและทันเวลา 	<ul style="list-style-type: none"> มีสมรรถนะระดับ 2 จัดการ เรียนรู้ในสถานการณ์จริงหรือ พื้นที่จริง ริเริ่มการเปลี่ยนแปลงการจัด บรรยากาศการเรียนรู้ ในระดับหลักสูตร 	<ul style="list-style-type: none"> มีสมรรถนะระดับ 3 เป็นผู้นำในการกำหนดนโยบาย การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ในระดับองค์กร หรือ เป็นที่ปรึกษาในการกำหนด นโยบายเพื่อการพัฒนา บรรยากาศการเรียนรู้
2.4 วัดและประเมินผลการ เรียนรู้ของผู้เรียน พร้อมทั้ง ให้ข้อมูลป้อนกลับอย่าง สร้างสรรค์	<ul style="list-style-type: none"> ออกแบบการวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ ประเมินความก้าวหน้า (formative) และประเมิน ผลสัมฤทธิ์ (summative) ของผู้เรียน กำหนดเกณฑ์การประเมินที่ ชัดเจนและสามารถให้ข้อมูล ป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ 	<ul style="list-style-type: none"> มีสมรรถนะระดับ 1 วัดและประเมินผลโดยใช้ วิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนา ประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพของการพัฒนา ผลการเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> มีสมรรถนะระดับ 2 ประเมินวิธีการวัดและ ประเมินผลเพื่อนำมา พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นผู้นำในการออกแบบการ วัดและประเมินผลในระดับ หลักสูตร 	<ul style="list-style-type: none"> มีสมรรถนะระดับ 3 เป็นผู้นำในการกำหนดนโยบาย การวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ในระดับองค์กร หรือ ให้คำปรึกษาในการกำหนด นโยบายการวัดและประเมินผล การเรียนรู้
3. ค่านิยม (Values)				
3.1 คุณค่าในการพัฒนาวิชาชีพ อาจารย์ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ในเรื่องการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมทั้งใน และนอกหลักสูตรเพื่อพัฒนา ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน รับฟังเสียงสะท้อนจากผู้เรียน และนำมาพัฒนาตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> มีคุณลักษณะระดับ 1 มีส่วนร่วมในการพัฒนา วิชาชีพอาจารย์ในองค์กร รับฟังความคิดเห็นจาก ผู้ร่วมวิชาชีพเพื่อนำมา พัฒนาการตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> มีคุณลักษณะระดับ 2 เป็นพี่เลี้ยง และผู้นำในการ พัฒนาวิชาชีพ อาจารย์ใน องค์กรในการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> มีคุณลักษณะระดับ 3 มีส่วนร่วมและอุทิศตนให้กับ การพัฒนาวิชาชีพอาจารย์ ภายนอกองค์กร หรือ เป็นผู้ชี้นำเชิงนโยบายที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพ อาจารย์ในระดับประเทศ

	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4
3.2 อารงไว้ซึ่งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอาจารย์	<ul style="list-style-type: none"> ปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพขององค์กร 	<ul style="list-style-type: none"> มีคุณลักษณะระดับ 1 มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและให้เกิดการปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> มีคุณลักษณะระดับ 2 เป็นที่เลื่อมใสและผู้นำเชิงนโยบายด้านจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอาจารย์ 	<ul style="list-style-type: none"> มีคุณลักษณะระดับ 3 มีส่วนร่วม อุทิศตน และเป็นแบบอย่างให้กับการพัฒนาจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอาจารย์ทั้งภายในและภายนอกองค์กร

เอกสารอ้างอิง

1. UK Professional Standard Framework ของสหราชอาณาจักร
2. Australian Professional Standard for Teachers ของประเทศออสเตรเลีย
3. KMUTT Professional Standards Framework for teaching and supporting learning ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
4. PSU Teaching Professional Standards Framework ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ข้อเสนอแนะการนำแนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาสู่การปฏิบัติ

1. สถาบันอุดมศึกษานำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดย
 - 1.1 พัฒนาสมรรถนะอาจารย์ด้านการจัดการเรียนการสอนสู่อาจารย์มืออาชีพ
 - 1.2 ใช้ประกอบการบริหารบุคลากรสายวิชาการการ เช่นการประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์ การสร้างเส้นทางความก้าวหน้า (career path)
 - 1.3 ด้านอื่นๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับสถาบันอุดมศึกษา
2. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาควรมีหน่วยงานกลางที่มีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน ให้ความรู้ และส่งเสริมการนำแนวทางนี้ไปใช้ให้เกิดความพัฒนาอย่างยั่งยืน อาทิ สำนักส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร ร่วมมือกับสมาคมเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (Professional and Organizational Development Network of Thailand Higher Education) หรือที่เรียกโดยย่อว่า ควอท : Thai POD Network จัดหลักสูตรฝึกอบรม การสร้างหน่วยงานพัฒนาอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา เป็นต้น
3. ใช้อ้างอิงเพื่อให้เกิดเกณฑ์มาตรฐานที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมทั่วทั้งองค์กรและประเทศ เช่น
 - 3.1 ในการกำหนดคุณสมบัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
 - 3.2 ในการประเมินการจัดการเรียนการสอนในองค์ประกอบคุณภาพของการประกันคุณภาพ การศึกษาระดับหลักสูตร
 - 3.3 ในการประเมินผลการสอนในการขอตำแหน่งทางวิชาการ เป็นต้น
4. มีการติดตามและประเมินผลการนำแนวทางนี้ไปใช้